

Condiții de aplicare ale excepțiilor de la obiectivele de mediu

Cerințele de aplicare ale excepțiilor de la obiectivele de mediu sunt stipulate în Art. 4(4),(5), (6) și (7) ale Directivei Cadru Apă, fiind prezentate în Anexa 10.1 a primului Plan de Management.

Procesul de stabilire al excepțiilor de la obiectivele de mediu este un proces iterativ, aplicarea excepțiilor putând fi reactualizată în cadrul fiecărui plan de management. Reactualizarea se realizează pe baza unor date și informații suplimentare (informații privind decalarea/prelungirea termenelor de implementare a unor măsuri, măsuri suplimentare noi, etc), date și informații îmbunătățite (ce nu au fost disponibile la momentul primului plan de management), etc.

În etapa actuală în draft-ul Planurilor de Management este prezentată situația preliminară privind corpurile de apă „candidate”, cu potențiale excepții ce au fost identificate pe baza informațiilor de mai jos.

Art. . 4(4) - Prelungirea termenului de atingere a “stării bune” poate fi maximum de 2 ori x 6 ani, ceea ce presupune că starea bună trebuie atinsă cel mai târziu până în 2027 (art. 4(4);

Tipurile de cauze (motivele) în contextul Art. 4.4. se clasifică în :

- fezabilitate tehnică;
- costuri disproporționate;
- condiții naturale.

Prelungirea termenelor se poate considera din motive de **fezabilitate tehnică** atunci când:

- calendarul de implementare al măsurilor de bază/suplimentare depășește orizontul de timp 2019-2020;
- nici o soluție tehnică nu este disponibilă la momentul respectiv sau tehnici (soluții) sunt în curs de dezvoltare, dar nu sunt încă eficiente;
- durează mai mult pentru a rezolva problema decât timpul avut la dispoziție; de ex: corpurile de apă subterană;
- nu există informații privind cauza problemei, în consecință soluția nu poate fi identificată.

Disproporționalitatea costurilor

Analiza de disproporționalitate se referă exclusiv la măsurile suplimentare.

Evaluarea costurilor disproporționate cuprinde 2 aspecte:

- *beneficiul* (de mediu și monetar) adus de măsurile suplimentare;
- disponibilitatea resurselor financiare privind aplicarea măsurilor suplimentare.

În această etapă de elaborare a Draftului Planului de Management analiza de disproporționalitate s-a axat pe măsurile suplimentare aferente corpurilor de apă, măsuri care fac subiectul unor potențiale excepții legate de prelungirea termenelor.

Analiza cost-beneficiu reprezintă o analiză mai complexă necesitând în primul rând identificarea și cuantificarea beneficiilor, cât și stabilirea unei valori prag privind raportul cost-beneficiu, de la care costurile devin disproporționate, analiza care va fi efectuată în faza de consultare a publicului.

Totodata, datorită faptului că pentru o serie de măsuri, în acest moment nefiind identificată sursa de finanțare, se impune ca acest aspect să fie de asemenea analizat în faza de consultare. Astfel, în această fază, justificarea excepțiilor va avea la bază criteriul suportabilității financiare, menționat de Ghidul CIS WATECO.

În faza de consultare a publicului va fi realizată o analiză a posibilelor surse de finanțare pentru diferite categorii de măsuri suplimentare, urmând ca acestea să fie discutate cu factorii implicați în scopul definitivării analizei de disproporționalitate.

Condițiile naturale

Condițiile naturale pot fi reprezentate de :

- restabilirea florei și faunei - se referă la condițiile care dictează rata refacerii naturale, fiind cunoscut faptul că în anumite cazuri este necesară o perioadă de timp pentru refacerea condițiilor naturale în vederea susținerii stării bune. În aceste situații, se poate considera:
  - a. refacerea ecologică. Se aplică acolo unde se așteaptă manifestarea unei întârzieri în refacerea elementelor de calitate ale corpului de apă (de ex: condițiile hidromorfologice și fizico-chimice au fost restaurate la starea bună, însă durează până când efectul se resimte în plan biologic sau este necesar un timp ca habitatul să se stabilizeze după ce au fost luate măsuri, ex: în cazul lacurilor eutrofizate.
  - b. refacerea stării apelor subterane, care de regulă necesită o perioadă mai îndelungată de timp pentru refacere după ce presiunile încetează să mai acționeze.

Condiții hidrogeologice naturale :

- se pot aplica în cazul existenței unor substanțe care pot apărea în mediul acvatic în mod natural sau care au persistență mare: compuși care dau salinitate ridicată, concentrații mari de nutrienți, de fenoli, etc pentru care nu au fost luate în considerare fondul natural, în metodologia de evaluare a stării.

Art. . 4(5) - obiective de mediu mai puțin severe

În aplicarea art. 4.5. se va considera mai întâi posibilitatea aplicării art. 4.4. În cazul în care măsurile respective nu pot fi fezabile tehnic sau implică costuri disproporționate (având ca orizont de timp 2027), se consideră aplicarea 4.5. Cu alte cuvinte, aplicarea unui obiectiv de mediu mai puțin sever conform Art 4.5 trebuie utilizată numai în cazurile în care prelungirea termenului limită până în anul 2027 nu va duce în mod clar la atingerea stării bune/potențialului bun.

Obiectivele de mediu “mai puțin severe” reprezintă cele mai apropiate obiective la care se poate ajunge față de “starea bună”, luându-se în considerare impactul diferitelor tipuri de presiuni, pentru situațiile în care măsurile ce ar trebui luate pentru atingerea stării bune sunt fie nefezabile tehnic sau disproporționate din punct de vedere al costurilor.

Se pot aplica excepții de tipul obiectivelor mai puțin severe (4.5.) pentru situațiile de:

- nefezabilitate tehnică;
- costuri disproporționate.

Articolul 4.6 – deteriorarea temporară a stării corpurilor de apă

Acest tip de excepție se utilizează după ce “evenimentul” a avut loc, pentru a justifica de ce un obiectiv care a fost stabilit în PMB nu a fost atins în contextul situațiilor menționate mai jos și numai dacă starea corpului de apă a fost afectată de evenimentul respectiv.

Se poate aplica în cazul :

- circumstanțelor determinate de cauze naturale sau de forța majoră, care sunt excepționale sau care nu au putut fi în totalitate prevăzute în mod rezonabil, în mod special inundațiile extreme și secetele prelungite;
- circumstanțelor cauzate de accidente care nu ar putea fi prevăzute în totalitate.

Excepții sub art. 4.6. nu au fost identificate în primul Plan de Management.

Ca indicator preliminar pentru „seceta prelungită” în sensul articolului 4.6 se pot considera situațiile în care se aplică restricții la debitul salubru (Q_s) în cadrul Planului de restricții și folosire a apei în perioade deficitare pe bazin/spațiu hidrografic, respectiv reducerea temporară, cu maximum până la 50% debitul salubru (Q_s) în cazul aplicării *Planurilor de restricții și folosire a apei în perioadele deficitare*.

Inundațiile extreme sunt inundațiile cu probabilitate mică sau medie de producere. Aceste inundații se produc în intervalul o dată la 1000 de ani (debite maxime cu probabilitate de depășire 0,1%) și o dată la 100 de ani (debite maxime cu probabilitatea de depășire de 1%)

Pragul de la care se poate aplica articolul 4.6 al Directivei Cadru a Apei este momentul în care se înregistrează un debit maxim cu probabilitate de depășire 1%.

Articolul 4.7 - se consideră pentru două tipuri de situații de aplicare și anume:

- ne-atingerea stării bune a apelor subterane, a stării ecologice bune a apelor de suprafață sau acolo unde este cazul a potențialului ecologic bun;
- deteriorarea stării corpului de apă de suprafață sau subterană

ca rezultat al :

- noilor modificări caracteristicilor fizice ale unui corp de apă de suprafață;
- noilor modificări ale nivelului apei corpurilor de apă subterană

sau

- deteriorarea stării corpului de apă de suprafață de la “starea foarte bună” la “starea bună” ca rezultat al noilor activități umane de dezvoltare durabilă.

Pentru excepțiile sub Art. 4.7. în etapa actuală se va realiza o analiză parțială ce va indica preliminar corpurile de apă cu risc posibil de deteriorare a stării în relație cu viitoarele proiecte de infrastructură. În etapa ulterioară (2015) se va face analiza cerințelor articolului 4.7. al DCA.